

Březen 2011

Vydává obecní úřad v Bítově www.obecbitov.cz

Bítovjak

Vše nejlepší ženám k svátku.

Rybářský ples

Rybí speciality, rybí tombola a dobrá zábava, to vše a ještě mnohem víc zažili účastníci XIV. Rybářského plesu, který se konal v sobotu 5.2.2011 v Obecním domě. K tanci a poslechu hrála skupina „Dr.JiM“.

Dětský maškarní karneval

Jednoho únorového sobotního odpoledne 12.2.2011 začali do sálu místní restaurace v Bílově vcházet vodníci, princezny, čarodějové, či kovbojové...

Když se barevnými balónky a třásněmi vкусně vyzdobený sál naplnil, byli uvítáni všichni kluci, holčičky a též ostatní milí hosté. Následovala promenáda masek. Během ní se děti zprvu nesměle vlnily v rytmu známých písni z pohádek a večerníčků, poté následoval hlavní program vedený sympatickou dvojicí umělců z Olomouce. Jakožto dva veselí skřítkové vykouzlili v sále zábavné a vtipné odpoledne. Tanec střídaly rozmanité soutěže, scénky i kratičké dramatizované pohádky, které měly děti bavit a posléze přinést radost také všem divákům v sále. Oblíbené pohádkové melodie děti doprovázely pohybem, při karaoke vévodily jednoduché lidové písničky, jež děti bez trémy a s nadšením zazpívaly.

Všichni se dobře bavili, soutěžili a tancovali. Celým programem prostupovalo téma čtyř ročních období. Na scéně se objevili skřítkové, nejrůznější pohádkové bytosti, také princezna s princem, kteří zábavný program uzavřeli. Závěrečný potlesk odměnil nejen skvělé herce, ale též snahu dětí v nápaditě připravených kostýmech.

Po pestrém sledu písniček, scének a tanečků vystoupila do popředí bohatá tombola. O krásné ceny v ní se postarali rodiče a štědří sponzoři, kteří dětem ochotně věnovali spoustu lákavých cen. Losování bylo tedy umocněno napjatým očekáváním, jinak po celou dobu plesu panovala radostná atmosféra. Děti odcházely domů plné dojmů a zážitků...

Děkujeme za spolupráci všem, kteří se na organizaci plesu podíleli.

Veselé spokojené dětské tváře jsou pro nás velkou odměnou!

Zapsala Eva Ostrožlíková

Zamyšlení nad Veřejnou schůzí

V pátek 25. února 2011 se v sále OD uskutečnila 1. Veřejná schůze nového zastupitelstva Bítova, které pokládá za „nutné“ informovat své voliče o činnosti, plánech, úkolech a hospodaření, což se jim vhodnou prezentací a přednesenými příspěvky dle mého soudu podařilo. Smutná však byla skutečnost, že zastupitelé byli pomalu v přesile proti zúčastněným občanům (voličům)!

Kde se stala chyba?

Nebyli snad občané informováni o konání schůze? (bitovjak,plakáty, internet je snad málo?)

Nezajímá nás, co námi volení zástupci dělají pro obec a jaké mají plány na nastávající čtyřleté období?

Nebo jsme neměli čas, či jsme prostě jenom zapomněli?

Chci věřit tomu, že poslední důvod byl ten pravý a pevně věřím, že příště se polepsíme a nebudeme marnit čas a píli zastupitelů, kterou do přípravy schůze vkládají. Zastupitelům patří dík ☺, občanům zatím ☹.

účastník z řad občanů

Včelaři v Bítově

Včelaření je záliba, která je korunovaná sladkým medem.

Včelstvo ve včelím úlu je na vrcholu svého rozvoje v červenci a má tři až čtyři kila – je to asi třicet až čtyřicet tisíc včel v jednom úlu. Tam je jedna královna, kterou včelaři označují barevnou značkou, aby znali její stáří a lépe ji v úle viděli a mohli jí věnovat mimořádnou opatrnost. Včela dělnice žije v létě asi měsíc – upracuje se. Podzimní populace žije někdy až do května, podílí se na tvoření tepla v úlu přes zimu. Nikdy nespí a věnuje se výchově jarního včelího plodu.

Zásadním přínosem včelaření v obci je zajištění opylení ovocných kultur, které jsou soustředěny v obci, tedy kolem lidských obydlí. Bez opylení by mnohé ovoce na plodonoších nevzniklo a květy by pouze opadly.

Ve středověku se včelaři nazývali BRTNÍCI a med se nazýval STRDÍM. Včelaři v té době měli výsadu v tom, že tvořili vrchností uznávaný cech.

Včelaři se mezi sebou oslovují "příteli".

Nyní jsou v naší obci činní tito včelaři: Josef Havrlant, Dobromil Frýdek, Evžen Florčík, Emil Lindovský, Stanislav Vavrečka, nově i Miroslav Švidrnoch a Petr Fojtík. Jsme aktivní při Vodnických hrách, kde máme stánek s medem a medovinou.

Finanční zisk pak používáme na pokrytí nákladů k léčení včel v boji s VAROÁZOU, která naše včely trápí. Parazit VAROADESTRUKTOR decimuje naše včely a jen bojem s tímto parazitem se nám daří udržet včelí roje, aby neuhynuly.

Emil Lindovský

Počty obyvatel podle věku a pohlaví k 1.1.2011

Věk	Muži	Ženy	Celkem
0	3	7	10
1-10	19	16	35
11-20	22	12	34
21-30	31	22	53
31-40	39	31	70
41-50	28	23	51
51-60	31	37	68
61-70	25	26	51
71-80	7	14	21
81-90	7	14	21
Celkem	212	202	414
Průměrný věk	39,6	44,3	41,9

Divadelní ochotníci

Těškovické jaro 2011 uvádí v sobotu 26.3.2011 v 18 hodin divadelní soubor Kyjovice s veselohrou ze slováckého prostředí „Kateřinka – Káča“.

Sdělení redakce

Jakékoli příspěvky, dotazy, nebo připomínky můžete posílat na email: bitovaci@centrum.cz. Předem děkujeme všem, kteří zašlou příspěvky ke zveřejnění. Uzávěrka příštího čísla je 29.3.2011.

Petr Murárik

Blahopřání k životnímu jubileu

Kijonková Anna	65 let
Seidler Jiří	65 let
Vaňek Rostislav	65 let
Richter Miroslav	65 let

M A S O P U S T

Karnevalové období a masopust je doba od Tří králů do Popeleční středy, kdy začíná 40-ti denní postní období před Velikonocemi. Nejznámější a zároveň nejveselejší jsou poslední dny masopustu, spojené s radovánkami a hodováním, o kterých se dochovaly písemné zprávy již ze 13. století. Kořeny masopustních oslav můžeme vysledovat již ve starověku, například v bakchanáliích, dionýziích aj. slavnostech na počest příslušných božstev. Masopust je venkovským obřadem spojeným s předkřesťanskými lidovými obyčeji, vzdáleně navazující na antické náboženské slavnosti, transformované středověkými městskými hrami. Naši předkové si na bujaré masopustní veselí potrpěli, tehdy ovšem býval masopust poněkud hlučnější a rozpustilejší než v současnosti. Na šlechtických dvorech se konaly hostiny, ve městech tancovačky, na vesnici vepřové hody. Maškarní zábava, která probíhala zpravidla na masopustní úterý před Popeleční středou, byla vyvrcholením masopustu. Název karneval je synonymem masopustu, pochází z italského carnival a znamená nabytí síly (valere) z masa (caro). Carnival v Římě označoval jeden konkrétní den, spojený s hodováním a maškarami, kdy se všichni dosyta najedli, aby byli silní na následující postní období. Dnes se jako masopust (nebo karneval) označuje zejména masopustní veselí (nářečně masopust, šibřinky, fašank, ostatky, končiny aj.)

Maškarní průvody a reje masek jsou také vnímány jako rituál přechodu ze zimního období do jara. Vztahují se k jarním zemědělským pracím. Proto se v nich vyskytují plodonosné a ochranné magické motivy a kult mrtvých – původním smyslem masopustu byla prosba za dobrou úrodu a zdraví, ke kultu mrtvých se vztahovala představa, že také oni mají vliv na úrodnost půdy. V celé Evropě mají zřejmě společný kulturní základ.

Masopust končil v noci před Popeleční středou, kdy ponocný zatroubil na roh a rychtář všechny vyzval k rozchodu. Druhý den se naposledy konzumovaly mastné rohlíky s kávou nebo mlékem, dopoledne ještě byla povolena kořalka. Oběd však už byl přísně postní, což většinou bývala čočka s vajíčkem, sýr, chléb, vařená krupice, pečené brambory.

Masopustní masky

V masopustních průvodech se vyskytují masky, představující příslušníky různých povolání, masky zvířecí, karnevalové, pohádkové bytosti a jiné figury (např. **žid**, **cigán** a **cigánka**, **strakatý se ženou**, **ras**, **turci**). Samotné slovo maska (z latinského masca) znamená duši zemřelého. Zvířecí masky mají v sobě skrytý magický, plodonosný význam. Ten nacházíme také u **ženicha s nevěstou** a **těhotné ženy**, kteří symbolizují naději na nový život (mnohdy je představitelem nevěsty muž a ženicha žena).

Novodobě se objevuje **čáp s miminem v povijanu**. Také **medvěd**, **kozel** a **turoň** (býk) představují plodivou sílu, kult totemové zvěře. Jejich povinností je tančit s hospodyněmi a dospívajícími dívkami. **Maska medvěda** je rozšířená v Evropě ve slovanských i germánských zemích. Nejstarší doloženou podobou medvědí masky je figura obalená hrachovinou, později žitnou slámou a nakonec kožešinou. Symbolické je u medvěda i to, že je to zvíře, které se probouzí ze zimního spánku (motiv přechodu ze zimy do jara). Ze Znojemска je známá **maska medvěd** masopust, na Klatovsku **Bakchus**, na Valašsku **pohřebenář**, na Vysočině **slaměník** (jinde **slamák**, **slaměňák**), ve středních Čechách **hrachovec**. S medvědem chodí často **medvědář** neboli vodič medvěda. Oblíbenými jsou dále **kozel** nebo **koza**, **beran**, **kohout**, **prase**, **slepice** ad. **Kůň** patří k nejstarším maskám, tradiční je chození s **koněm (klibnou, brůnou)**.

Typickým motivem masopustních průvodů je symbolické zabíjení masky zvířete, někdy i následné oživení. Je symbolem přechodu v hospodářském roku. S maskami jsou spjaty nejrůznější hlasové a zvukové projevy. Hluk a lomoz, kterými se aktéři ohlašují a upozorňují na sebe, mají ve své původní podstatě ochranný význam – odehnání zlých sil od člověka.

Masopustní obchůzka (někde ostatky) se konala poslední den před začátkem půstu, ale v posledních letech se přesunula spíše na dny pracovního volna. Po provedení obřadu **žádosti o povolení u starosty obce** se

průvod maškar vydá na obchůzku všech stavení ve vesnici. U každého domu požádá **strakatý se ženou** pána nebo paní domu o dovolení pro maškary tento dům navštívit. Muzika hraje, turci tančí a ostatní maškary si rozeberou obyvatele domu a ostatní přihlížející a dají se "do práce". **Rasové** nabízejí **kobylku** hospodáři "do tahu" i "do chovu" a ptají se po zdravotním stavu všech hospodářských zvířat, dnes se objevuje i zdravotní prohlídka samotných obyvatel domu. **Kominíci** si hledí vymetání kamen a komínů hospodyňkám, ale především mají za úkol každého, kdo se jen připlete, máznout pro štěstí na tvář mazadlem připraveným z vymetených sazí. **Slaměný** má důležité poslání; každá hospodyně utrhla ze slaměného stéblo slámy pro dobré vyvedení hus, a jí samotné přispělo k utužení zdraví a plodnosti pořádné vyválení se se slaměným, nejlépe v závěji sněhu. **Zidi** mají za úkol obchodovat, nabízejí rozličné služby jako stříhání, holení, a potom také mají na prodej různé potřebné i nepotřebné zboží. Za tuto všechnu "práci" je celá maškara od hospodáře obdarována malou finanční částkou, ale hlavně pohoštěním z tradičních koblih a pálenky. Takto obejde maškara za zvuku muziky a všeobecného veselí celou obec. Navečer se všichni sejdou v hospodě k provedení obřadu **porážení kobyly, kozla** nebo **pochování basy**. Ras přečte rozsudek za domnělé i skutečné hříchy, po porázce celá maškara sejme čepice, utvoří kolem oběti kruh a muzika hraje pohřební píseň.

Masopust na Ostravsku a ve Slezsku

V některých oblastech severní Moravy a Slezska se v masopustních průvodech vedle medvěda ve větší míře objevují masky kozy a kozla. V českém a slovenském prostředí je jejich výskyt menší. Na některých místech Ostravská

a Opavska je kozel dokonce hlavní masopustní maskou a podle ní se pak oslavám konce masopustu říká **kozelek**. Z polského a ukrajinského prostředí je znám tzv. **podkoziółek**. Jako se jinde pochovává basa a ukončuje se tak masopustní veselí, zakončením kozelka je symbolické odsouzení a následné zabítí kozla. To se děje, podobně jako u pochovávání basy, v humorné scénce, která je v podstatě samostatným divadelním představením. Typickým jevem masopustního veselí ve Slezsku bylo tzv. **vybírání na kozelka**. Je to starobylá forma finančního příspěvku svobodných dívek na večerní taneční zábavě.

Ze Slezska je též doloženo **chození s djablem**, postavou, která je omotaná slámou, na ostatkové pondělí (pondělí před Popeleční středou).

Dlouholetou masopustní tradici udržují v ostravském Pustkovci, kde chodí jako hlavní maska kozel, který se pak obřadně zabíjí. V Klimkovicích zase pochovávají basu.

Zpracoval Ondřej Langr

KOMISE PRO KULTURU, SPORT A MLÁDEŽ V BÍTOVĚ
VÁS SRDEČNĚ ZVE NA TRADICNÍ LUDOVOU VESELICI

MASOPUST

SOBOTA 5. BŘEZNA ZABVAČKA ZA OBECNÍM DOMEM
NEDĚLE 6. BŘEZNA 12 HOD. MOŽNOST ZAKOUPENÍ ZABVAČKOVÝCH
VÝROBKŮ VČETNĚ OBĚDA OD 14 HOD. MASOPUSTNÍ OBCHŮZKA
OD 17 HOD. POCHOVÁNÍ BASY NEBO KOZLA A MASOPUSTNÍ VESELICE

PŘIVÍTEJTE MASOPUSTNÍ PRŮVOD
NEBO SE K NÉMU PŘIJDETE, NEJRŮZNĚJŠÍ
MAŠKARY JSOU VÍTÁNY. RADUJTE SE, TANČETE
A ODEDÁRUTE VÝSLUŽKOU NEBO MALÝM OBOLUSEM
PRO MUZIKU, MAŠKARY VÁS ODMĚNÍ BUJARÝM VESELÍM
A ROZPUSTILOSTÍ. OBČERSTVENÍ ZE ZABNECKY ZAJISTĚNO.

The poster features several illustrations. On the left, there's a drawing of a man in a tall, multi-colored hat and a woman in a white dress with a red sash. On the right, there are two drawings of men in elaborate, colorful traditional costumes, one with a large feathered headdress and another with a mask and a stick.